

SİRKÜ :
**Konu : 2009 Yılı Asgari Ücret Tutarları ile
Bu Konuyla İlgili Diğer Değişiklikler**

**KAYSERİ
14.01.2009**

Muhasebe, Personel Müdürlükleri'ne

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Asgari Ücret Tespit Komisyonunun 2009 yılı için belirlemiş olduğu günlük asgari ücret tutarları 30.12.2008 tarih ve 27096 sayılı Resmî Gazetede yayımlanmış olup, aşağıda 2009 yılı başından itibaren yürürlüğe giren;

- 2009 Yılında Uygulanacak Olan Asgari Ücret Tutarları,
- Asgari Ücrete Dayalı Aylık Ücret,
- 5510 Sayılı Kanununun 4 üncü Maddesinin (a) ve (b) Bentleri Kapsamındaki
- Sigortalıların Prime Esas Kazanç Tutarının Alt ve Üst Sınırları,
- İsteğe Bağlı Sigortalılık Prim Tutarları,
- İdari Para Cezaları,
- Kıdem Tazminatının Azami Tutarı,
- Bildirge ve Beyannamelere İlişkin Damga Vergisi Tutarları

hakkında bilgiler verilmiştir.

1- 01.01.2009 – 31.12.2009 Süresinde Uygulanacak Olan Asgari Ücret Tutarları

2009 yılında uygulanacak olan asgari ücret tutarları geçen yılda olduğu gibi yine altışar aylık süreler için belirlenmiş bulunmaktadır. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Asgari Ücret Tespit Komisyonunun 25.12.2008 tarih ve 2008/1 sayılı kararıyla;

01.01.2009 – 30.06.2009 süresinde uygulanmak üzere 16 yaşını doldurmuş işçilerin bir günlük normal çalışma karşılığı olan asgari ücreti **22,20 TL.** ve 16 yaşını doldurmamış işçilerin bir günlük normal çalışma karşılığı olan asgari ücreti ise **18,90 TL.,**

01.07.2009 – 31.12.2009 süresinde uygulanmak üzere 16 yaşını doldurmuş işçilerin bir günlük normal çalışma karşılığı olan asgari ücreti **23,10 TL.** ve 16 yaşını doldurmamış işçilerin bir günlük normal çalışma karşılığı olan asgari ücreti de **19,65 TL.** olarak belirlenmiştir.

2- Asgari Ücrete Dayalı Aylık Ücret

Asgari ücret üzerinden aylık ücretle çalıştırılan personelin 1 aylık maaşının brüt tutarının, günlük asgari ücretin brüt tutarının 31 katından az olmaması gerekir.

Çalıştırdığı personele asgari ücret üzerinden aylık ücret (maaş) ödeyen bazı işyerlerinde hatalı uygulama yapılmakta ve 1 ayın 30 gün olduğu mülâhazasıyla personele her ay günlük asgari ücretin brüt tutarının 30 katına tekabül eden brüt aylık üzerinden ödeme yapılmaktadır. Ancak bu uygulamada 31 gün olan aylarda tam çalışmış olan personele ödenmiş olan 1 günlük (ortalama brüt) ücret tutarı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Asgari Ücret Tespit Komisyonunun belirlediği 1 günlük asgari ücret tutarının altında

kalmaktadır. Oysa 4857 sayılı İş Kanununun 102 nci maddesinde “Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Asgari ücret Tespit Komisyonunun belirlediği asgari ücreti işçiye ödemeyen veya noksan ödeyen işveren veya işveren vekiline, bu durumda olan her işçi ve her ay için (güncellenmiş tutarı) **112,00 TL. idarî para cezası öngörülmüştür!** Ayrıca bu hatalı uygulamanın sonucu sadece personelin ücret kaybıyla sınırlı kalmamakta, kamunun da vergi ve sigorta primleri yönünden kaybına neden olmaktadır. Bu nedenle 16 yaşını doldurmuş aylık ücretli personelin 1 aylık brüt ücretinin;

01.01.2009 – 30.06.2009 süresindeki aylarda (22,20 x 31 =) **688,20 TL.’ dan,**
01.07.2009 – 31.12.2009 süresindeki aylarda da (23,10 x 31 =) **716,10 TL.’ dan,**

az olmaması gerekmektedir.

3- Sigorta Primlerine Esas Kazanç Tutarının Alt ve Üst Sınırları

5510 Sayılı Kanunun 82 nci maddesinin 1 inci fıkrasına göre “Bu Kanun gereğince alınacak prim ve verilecek ödeneklerin hesabında esas tutulan günlük kazancın alt sınırı asgari ücretin otuzda biri, üst sınırı ise günlük kazanç alt sınırının 6,5 katıdır.”

Anılan fıkra hükmüne göre Sosyal Güvenlik Kurumunca **2009** yılında alınacak olan sigorta primleriyle verilecek olan ödeneklerin hesabında esas tutulacak olan kazancın;

01.01.2009 – 30.06.2009 süresindeki :

	Alt Sınırı (TL.)	Üst Sınırı (TL.)
Günlük brüt	22,20	144,30
Aylık brüt	666,00	4329,00

01.07.2009 – 31.12.2009 süresindeki :

	Alt Sınırı (TL.)	Üst Sınırı (TL.)
Günlük brüt	23,10	150,15
Aylık brüt	693,00	4504,50

olarak uygulanacaktır.

3.1- 5510 Sayılı Kanunun 82 nci maddesinin 2 ve 3 üncü fıkralarındaki düzenlemelere göre; **4/a kapsamındaki sigortalılardan günlük kazançları yukarıda belirtilen alt sınır(lar)ın altında kalan sigortalılar ile ücretsiz çalışan sigortalıların prime esas kazançları alt sınır üzerinden, günlük kazançları üst sınır(lar)dan fazla olan sigortalıların prime esas kazançlarının da (ilgili dönemdeki) üst sınır üzerinden hesaplanması gerekmektedir.**

Sigortalının kazancı alt sınırın altında ise bu kazanç ile alt sınır arasındaki fark(matrah)a ait sigorta primleri ile yine ücretsiz çalışan sigortalılara ait sigorta primlerinin de tümünü işverenin ödemesi gerekmektedir.

3.2- 5510 Sayılı Kanunun 80 inci maddesinin 1 inci fıkrasının (d) bendine göre normal ücretlerin hak edildikleri aya mal edilmek suretiyle prime tabi tutulmaları gerekmektedir. Fakat prim, ikramiye vb. diğer ödemeler ise öncelikle ödendiği ayın kazancına dahil edilecek ve ücret dışındaki bu ödemelerin yapıldığı ayda üst sınırın aşılması nedeniyle prime tabi tutulamayan kısmı, ödemenin yapıldığı ayı takip eden aydan başlanarak 2 (iki) ayı geçmemek üzere üst sınırın altında kalan sonraki ayların prime esas kazançlarına ilâve edilmek suretiyle prime tabi tutulacaktır. Normal ücretlerle birlikte toplam 3 ayda prime tabi tutulmasına rağmen, prime esas üst sınırın aşılması nedeniyle halen prime tabi tutulamamış ücret dışı (diğer ödeme) bakiyesi var ise artık bu kısımdan prim kesilmeyecektir.

3.3- 4/b Kapsamındaki (Bağ-kur) Sigortalılarının Kendileri İçin Beyan Edecekleri Prime Esas Kazanç Tutarının Alt ve Üst Sınırları

Bu kapsamdakilerin ödeyecekleri prime esas olacak olan kazancın belirlenmesinde sigortalının sahibi olduğu ticarethane veya serbest meslek işletmesinin kâr veya zarar ediyor olması veya ortak olduğu kollektif veya limited şirketten ya da yönetim kurulu üyesi olduğu anonim şirketten kendisine ücret, huzur hakkı vb. adlar altında ödemeler yapılıyor ya da kâr payı alıyor olması (yani gerçek geliri) dikkate alınmayacaktır.

5510 Sayılı Kanununun 80 ve 82 nci maddeleri ile SSİY nin de 104 üncü maddesindeki düzenlemelere göre **4/b sigortalılarının aylık sigorta primlerine esas kazancı; Kanununun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırı ile üst sınırı arasında kalmak kaydıyla kendileri tarafından beyan edilecek günlük kazancın 30 (otuz) katıdır.** Dolayısıyla 4/b sigortalılarının **2009** yılında kendileri için beyan edecekleri prime esas kazanç tutarlarının da yukarıda belirtilen alt ve üst sınırlar arasında olması gerekmektedir. Ancak bu tutarların belirlenmesinde işveren konumundaki 4/b sigortalıları ile emeklilerin özel durumu aşağıda açıklanmıştır.

3.3.1- İşveren konumundaki 4/b sigortalısı kendi adına olan işyerinde veya ortağı olduğu kollektif veya limited şirkete ait işyerinde ya da aynı zamanda yönetim kurulu üyesi olduğu anonim şirkete ait işyerinde 4/a kapsamında sigortalı personel çalıştırıyor ise bu takdirde; yukarıda belirtilen sınırlar dahilinde kalmak kaydıyla belirlenerek beyan edilecek olan prime esas kazancının, çalıştırdığı sigortalıların prime esas günlük kazancının en yüksekisinin 30 (otuz) katından az olmaması da gerekmektedir! Dolayısıyla aynı zamanda işveren olan 4/b sigortalısının kendisi için beyan edeceği prime esas kazanç tutarı, çalıştırdığı sigortalıların prime esas günlük kazancının en yüksekisinin 30 (otuz) katı ile üst sınır arasında bir tutar olabilecektir. İşverenin 1'den fazla işyerinin olması halinde de aynı hususun (ve dolayısıyla bütün sigortalılara ait s.p.e.k. tutarlarının) dikkate alınması gerekmektedir.

3.3.2- Emekli olup da çalışmaya devam eden 4/b sigortalıları kazanç beyanında bulanmayacaktır

T.C. Emekli Sandığından, SSK veya Bağ-kur'dan emekli aylığı almakta olan ve emeklilik yaşamlarında çalışmaya devam etmeleri nedeniyle 4/b sigortalısı olmayı gerektiren faaliyetlerde bulunan ve bu nedenle de SGK ya sosyal güvenlik destek primi ödemek zorunda olan kişilerin emekli aylıklarından; 01.01.2009 tarihinden itibaren ki emekli aylığının **% 13'ü** sosyal güvenlik destek primi (SGDP) olarak kesilecek ve bakiye emekli aylığı ilgilinin banka hesabına yatırılacaktır. Ancak 5510 Sayılı Kanununun 30 uncu maddesinin 3 üncü fıkrasının (b) bendine göre **sosyal güvenlik destek primi olarak kesilecek olan azamî tutar, 4/b sigortalılarına ilgili yılın Ocak ayında ödenen en yüksek yaşlılık aylığından alınabilecek sosyal güvenlik destek priminden fazla olamayacaktır.** 24 üncü basamaktan emekli bir Bağ-kur'luya 2009 Ocak ayında ödenecek olan en yüksek yaşlılık aylığının 1433,00 TL civarında olması beklenmektedir. Dolayısıyla emekli olup ta çalışmaya devam eden 4/b sigortalılarının emekli aylıklarından 2009 yılında kesilecek olan SGDP ' nin (aylık) azamî tutarının da (1433,00 x %13 =) **186,00 TL** civarında olması beklenmektedir.

4- İsteğe Bağlı Sigorta Primleri

Asgarî ve azamî ücret tutarlarındaki artışlar ile beyan edilecek kazançta uygulanacak olan prim nispetinin de yükseltilmesi nedeniyle isteğe bağlı sigortalıların Kuruma **2009** yılında ödeyecekleri primlerin asgarî ve azamî tutarları artmış bulunmaktadır.

5510 Sayılı Kanunun (5754 sayılı Kanunla değişik) 52 nci maddedeki düzenlemede **isteğe bağlı sigorta priminin 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas kazancın alt sınırı ile üst sınırı arasında, sigortalı tarafından belirlenen prime esas aylık kazancın % 32'si olduğu ve bunun % 20'sinin malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi, % 12'sinin de genel sağlık sigortası primi** olduğu belirtilmiştir. Buna göre **2009** yılında isteğe bağlı sigorta primi olarak ödenecek olan primlerin;

01.01.2009 – 30.06.2009 süresindeki **asgari tutarı:** $22,20 \times 30 \times \%32 = 213,12 \text{ TL.}$
azami tutarı: $144,30 \times 30 \times \%32 = 1385,28 \text{ TL.}$

01.07.2009 – 31.12.2009 süresindeki **asgari tutarı :** $23,10 \times 30 \times \%32 = 221,76 \text{ TL.}$
azami tutarı : $150,15 \times 30 \times \%32 = 1441,44 \text{ TL.}$

olarak ödenecektir.

5510 Sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 01.10.2008 tarihinden itibaren isteğe bağlı sigortalılıkta geçen süreler, 4/b sigortalılığı (yani Bağ-kur sigortalılığı) kapsamında değerlendirilecektir. Dolayısıyla 52 nci maddede belirtildiği gibi isteğe bağlı sigortalılarda ödeyecekleri primlerini (aynen 4/b sigortalıları gibi) prime esas kazanç beyanında bulunmak suretiyle kendileri belirleyecektir.

5- İdari Para Cezaları

Sosyal Güvenlik Kurumunca idari yaptırım olarak uygulanan idari para cezalarının hesabında, 4857 sayılı İş Kanununun 39. maddesi uyarınca 16 yaşından büyük işçiler için belirlenen aylık asgari ücret tutarı esas alınmakta olduğundan, 5510 sayılı Kanunun 102 nci . maddesinde belirtilen ve 01.01.2009 - 30.06.2009 tarihleri arasındaki sürede işlenecek olan fiiller için uygulanacak olan idari para cezalarının hesabında bu döneme ait aylık asgari ücret tutarı olan **666,00 TL.** esas alınacak ve 01.07.2009 – 31.12.2009 tarihleri arasındaki sürede işlenecek olan fiiller için uygulanacak olan idari para cezalarının hesabında da bu döneme ait aylık asgari ücret tutarı olan **693,00 TL.** esas alınacaktır.

6- Kıdem Tazminatının Azami Tutarı

1475 sayılı (eski) İş Kanununun halen uygulanmasına devam edilen 14.maddesine göre:

İş Kanununa tabi işçilerin kıdem tazminatlarının bir yıllık tutarı, Devlet Memurları Kanununa tabi en yüksek devlet memurunun 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre bir hizmet yılı için ödenecek azami emeklilik ikramiyesini geçemeyeceğinden ve en yüksek devlet memuruna ödenen bir yıllık emekli ikramiyesinin miktarı da katsayı ve gösterge sistemiyle 01.01.2009 tarihinden itibaren yükselmiş olduğundan, İş Kanununa tabi işçilerin kıdem tazminatlarının bir yıllık azami tutarı da anılan tarihten itibaren yükseltilmiş olup;

01.01.2009 – 30.06.2009 süresindeki bir yıllık tutarı **azami 2260,04 TL.** olarak uygulanacaktır.

7- Damga Vergisi Tutarları

Maliye Bakanlığının 23.12.2008 tarih ve 27089 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış bulunan 50 seri nolu Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliğinde de açıklandığı üzere;

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun (1.) mükerrer 30. maddesinin 5281 sayılı Kanunun 6 nci maddesiyle değişik birinci fıkrası hükmü gereğince, (1) sayılı tabloda yer alan ve 5281 sayılı Kanunun 7 nci maddesi hükmüne göre tespit edilen maktu vergiler, yeniden değerlendirme oranında (%12) artırılmış bulunmaktadır. Buna göre 01.01.2009 tarihinden itibaren ki bildirme ve beyannamelere ilişkin damga vergisi tutarları aşağıdaki gibidir.

Beyannamenin Türü	Damga Vergisi Tutarı (TL.)
SSK aylık prim (asıl ve ek nitelikteki) bildirgeleri	12,50
Aylık muhtasar beyannameleri	16,90
Yıllık gelir vergisi beyannameleri	25,40
Kurumlar vergisi beyannameleri	33,90
Katma değer vergisi beyannameleri	16,90
Gümrük idarelerine verilen beyannameleri	33,90

Bilgi ve gereği rica olunur.

